

DOCUMENTS

TIPUS: Memòria
NOM: E-909-2025_Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 13291f08-a9ee-4708-94ec-afb661a29739
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2025_000000000000000000000000058515
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0492/2025
REGISTRE D'ENTRADA: 0909-2025 - 30/10/2025 12:26
SIGNATURES
CONXITA MARSOL RIART: 28/10/2025 09:31
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 30/10/2025 12:36

Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere del Projecte de Llei de modificació de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals

1. Antecedents

La Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals constitueix la norma bàsica del Principat d'Andorra en matèria de regulació de les relacions de treball assalariat i ha dotat el mercat laboral d'un marc de seguretat jurídica, així com de garantia de drets i obligacions tant per als treballadors com per a les empreses. Entre els seus objectius principals hi figura el foment de la negociació col·lectiva dins de l'empresa, que es concreta en la regulació dels drets col·lectius dels assalariats al títol IV i de la negociació col·lectiva al títol V.

No obstant això, després de més de sis anys de vigència, la representació col·lectiva al sector privat continua sent molt limitada, ja que només unes poques empreses han celebrat eleccions de representants dels assalariats. Actualment només disset empreses disposen de representants dels assalariats, i es troben en curs dos processos d'eleccions.

L'experiència adquirida en l'aplicació de la norma, juntament amb l'evolució social i econòmica del país, ha posat de manifest determinats aspectes que poden facilitar la representació col·lectiva als treballadors, concretament pel que fa a la regulació establerta al títol IV de la Llei, relatiu als drets col·lectius dels assalariats. En particular, s'ha constatat que hi ha un marge ampli per enfortir la representació dels treballadors a les empreses i per garantir que totes les persones assalariades disposin de canals efectius per defensar col·lectivament els seus interessos. Avançar en aquesta direcció contribuirà a reforçar el diàleg social, a ampliar la participació dels treballadors en la vida de l'empresa i a afavorir unes relacions laborals més equilibrades i constructives.

En aquest context, una representació més àmplia i efectiva ha de permetre reforçar directament la capacitat de negociació i la consolidació de convenis col·lectius, que constitueixen una eina clau per canalitzar els interessos comuns dels treballadors i de les empreses, així com per assolir acords equilibrats i estables sobre les condicions de treball. Potenciar aquesta representació és essencial perquè els convenis col·lectius despleguin tot el seu potencial com a instruments d'entesa i cohesió en les relacions laborals.

A partir de la constatació d'aquesta realitat, a finals del 2024 el Consell Econòmic i Social va instar les organitzacions sindicals i patronals a estudiar mesures per incentivar la representació a les empreses del sector privat. En aquest marc, les parts han mantingut diverses rondes de negociació que han permès identificar les actuacions necessàries per impulsar la representació col·lectiva dels treballadors i facilitar el procés d'elecció dels representants dels assalariats.

DOCUMENTS**TIPUS:** Memòria**NOM:** E-909-2025_Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere**UNITAT:** Serveis Generals**ORIGEN:** Administració**CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ:** 13291f08-a9ee-4708-94ec-afb661a29739**IDENTIFICADOR:** ES_XXXXXXXX_2025_000000000000000000000000058515**ESTAT D'ELABORACIÓ:** Definitiu**REFERÈNCIES****EXPEDIENTS:** C1210-0492/2025**REGISTRE D'ENTRADA:** 0909-2025 - 30/10/2025 12:26**SIGNATURES****CONXITA MARSOL RIART:** 28/10/2025 09:31**CONSELL GENERAL (SIGNATURA):** 30/10/2025 12:36

Fruit d'aquest treball conjunt, i en el marc del Consell Econòmic i Social celebrat el dia 23 de setembre del 2025, el Sr. Gerard Cadena Turiella, president de la Confederació Empresarial Andorrana, i el Sr. Joan Torra Vinyal, en representació del secretari general de la Unió Sindical d'Andorra, van rubricar l'acord assolit entre les parts i que ha donat lloc a aquesta iniciativa legislativa. S'adjunta com a document annex a aquesta memòria l'acord rubricat.

2. Contingut del Projecte de Llei

El Projecte de Llei s'estructura com a projecte de Llei de modificació de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, i la dita modificació se circumscriu exclusivament a la modificació de determinats preceptes del títol IV de la Llei, relatiu als drets col·lectius dels assalariats. Aquesta modificació de la Llei deriva de l'acord assolit en el marc del Consell Econòmic i Social entre la patronal i els sindicats del Principat d'Andorra.

Quant a les modificacions més destacades, en primer lloc, s'estén la figura del delegat dels assalariats a totes les empreses de fins a trenta treballadors i se suprimeix la figura de l'assalariat amb mandat. En el cas de les empreses de més de trenta treballadors, es manté el nombre de membres dels comitès d'empresa, però es permet constituir-los amb un nombre més baix si no hi ha prou candidatures, per evitar així que els assalariats quedin sense representació.

La reforma amplia també la garantia de protecció contra l'acomiadament, que passa a incloure els candidats no escollits durant els sis mesos posteriors a les eleccions, i flexibilitza la limitació de mandats, permetent que se superi el límit de dos mandats consecutius quan no hi ha altres candidats. A més, s'aclareix el procediment per cobrir vacants i es regula la comunicació a l'autoritat laboral.

Un dels canvis més significatius és la promoció de les eleccions, que deixa de dependre exclusivament de la iniciativa dels assalariats i s'obre a dos vies addicionals: que l'empresari pugui impulsar el procés i que un 10% de la plantilla ho pugui sol·licitar confidencialment al departament competent en matèria de treball. Paral·lelament, es redueix del 15% al 10% el percentatge de signatures necessàries per iniciar un procés electoral.

També s'ajusta la regulació de la mesa electoral a la desaparició de la figura de l'assalariat amb mandat.

Finalment, es modifica la disposició final de la Llei per substituir la previsió d'eleccions en el primer any de vigència, ja caducada, per un nou mandat a sindicats i patronals perquè desenvolupin accions d'informació i perquè s'estableixi un mecanisme d'avaluació dels efectes de la reforma.

